

Udtalelse om Kommissionens forslag vedrørende iværksættelsen af en middelhavspolitik for det udvidede Fællesskab

(85/C 87/06)

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber anmodede i brev af 12. juni 1984 om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om forslagene vedrørende iværksættelsen af en middelhavspolitik for det udvidede Fællesskab

Det forberedende arbejde henvistes til Udvalgets afdeling for forbindelser med tredjelande, som udpegede Walther Briganti til ordfører. Afdelingen vedtog sin udtalelse den 15. januar 1985.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 223. plenarforsamling den 31. januar 1985 uden stemmer imod og med 4 stemmer hverken for eller imod, følgende udtalelse :

Indledning

1. Spaniens og Portugals fremtidige medlemskab gør det påkrævet, at Fællesskabet gennemgår og redefinerer sin politik over for tredjelande.

2. Forhandlingerne med de to ansøgerlande skaber udstrakt bekymring hos middelhavslandene, som føler, at udvidelsen kan komme til at udgøre en alvorlig trussel mod deres økonomiske og især handelsmæssige forbindelser med Fællesskabet.

3. De bilaterale aftaler, som Fællesskabet har indgået med middelhavstredjelande har unægteligt haft en positiv virkning, men på trods heraf mener Udvalget, at disse aftaler på mange områder (herunder det handelsmæssige, industrielle, landbrugsmæssige, finansielle og sociale) enten ikke har svaret til forventningerne, kun har haft begrænset betydning eller ikke er blevet iværksat.

3.1. Det er derfor Udvalgets opfattelse, at der efter samråd med de berørte lande og især erhvervs- og arbejdstagerorganisationerne i disse lande bør fastlægges acceptable vilkår, der kan sikre, at disse bilaterale aftaler kan afvikles normalt. Det er denne omstændighed, der giver Kommissionens sonderende drøftelser med middelhavslandene deres fulde betydning.

4. Som helhed betragtet er middelhavstredjelandene et meget væsentligt marked for Fællesskabet. Men for at dette marked kan opretholdes og udvikles, bør disse lande fortsat kunne eksportere deres varer til Fællesskabet.

5. Opretholdelsen af forbindelserne med middelhavstredjelande er således af vital betydning for Fællesskabet. Det skyldes ikke blot forbindelsernes betydning for beskæftigelsen, men de har også økonomiske, poli-

tiske og visse sociale, økologiske og strategiske aspekter. Borgerne i samtlige medlemsstater berøres heraf.

6. Målsætningen med en langsigtet middelhavspolitik bør ikke blot være at mindske skævhederne mellem nord og syd, men ligeledes inden for middelhavsområdet. Den bør som en grundlæggende målsætning fremme udnyttelsen af de menneskelige og materielle ressourcer i denne region, herunder også på det internationale marked. Endelig skal denne politik bidrage til fred, sikkerhed og stabilitet i denne region.

7. I forbindelse med vurderingen af de forventede følgevirkninger af Spaniens og Portugals medlemskab bør Fællesskabet tage hensyn til den store forskel i middelhavstredjelandenés situation samt til de fundamentale ændringer, som EF's fælles landbrugspolitik i øjeblikket undergår.

Handelens betydning i Fællesskabets middelhavspolitik

8. Udvalget konstaterer, at aftalerne med middelhavstredjelandene ikke har bremset deres voksende handelsunderskud med Fællesskabet, som alt i alt næsten er tredoblet på ti år.

9. I 1982 beløb EF's import fra partnerne i middelhavsområdet sig til 22 mia ECU, og eksporten beløb sig til 29 mia ECU. Ser man bort fra olieprodukter, ligger middelhavslandenes samlede underskud i handelen med EF på 19 mia ECU, og eksporten dækker kun 33 % af importen fra EF.

10. 40 % af middelhavslandenes køb i EF er kapitalvarer, som er nødvendige for deres økonomiske og sociale udvikling. Ethvert pludseligt fald i denne import (bl.a. skabt af en mindskelse af deres eksportindtjening på EF-markedet) vil i sidste ende kun føre til stadig mere alvorlige skævheder.

11. Set ud fra et EF-synspunkt er middelhavslandenes køb af stor betydning for alle medlemsstater, dog i forskelligt omfang. Fællesskabet er stadig langt den væsentligste leverandør til middelhavslandene, idet disse alene aftager 10 % af EF's eksport til den øvrige verden.

12. Fællesskabet aftager for sit vedkommende mere end halvdelen af eksporten fra middelhavstredjelande.

13. Den indbyrdes afhængighed mellem EF og middelhavslandene er væsentlig for alle de involverede parter. Det økonomiske og sociale Udvalg er enig med Kommissionen i, at denne indbyrdes afhængighed er et afgørende aspekt i den middelhavspolitik, som Fællesskabet står over for at skulle omformulere som følge af udvidelsen.

Industriaspekter

14. Det centrale i alle de aftaler, der er blevet indgået som led i middelhavspolitikken, er den toldfrie adgang til EF-markedet for industriprodukter, hvilket ikke nødvendigvis har været forbundet med gensidighed, end ikke delvist. Dette var én af Fællesskabets væsentligste indrømmelser med det sigte kraftigt og før noget andet at fremme partnernes industrialiseringsbestræbelser. Denne politik har hovedsageligt resulteret i, at flere lande har koncentreret sig for kraftigt om udviklingen af deres tekstileksport; denne sektor har været den væsentligste måske endda den eneste drivkraft i en lang række udviklingsplaner i landene i middelhavsområdet. Denne tendens, som i vid udstrækning har været rettet mod afsætningsmulighederne på EF-markedet, er ofte blevet understøttet af investeringer fra Fællesskabet, især i form af aktiv forædlingsvirksomhed⁽¹⁾.

15. På grund af den yderst dårlige beskæftigelsessituation inden for tekstilindustrien har Fællesskabet — i lighed med de fleste industrilande (f.eks. USA, Canada og EFTA-lande) — siden 1977 forhandlet sig frem til frivillige eksportbegrænsningsaftaler med mange lavprisleverandører både i middelhavsområdet og andetsteds for visse følsomme tekstilvarer.

Set i forhold til de handelspolitiske målsætninger med middelhavspolitikken er disse aftaler et tilbageskridt, som EF's partnere har fortolket som et alvorligt slag mod ånden i de aftaler, de har indgået med Fællesskabet.

16. På baggrund heraf er Udvalget enig med Kommissionen i, at følgende er nødvendigt:

⁽¹⁾ Ud fra Fællesskabets synspunkt er der tale om passiv forædlingsvirksomhed.

— bekræftelse af princippet om en præferentiel åbning af EF-markedet for industriprodukter fra middelhavsområdet som et væsentligt grundlag for aftaler mellem Fællesskabet og middelhavslandene,

— genskabelse på denne måde af partnerlandenes og investorenes (især EF-investorenes) tillid til disse aftaler, og dette især på baggrund af den forestående udvidelse af Fællesskabet,

— skabelse af mulighed for i videst muligt omfang gradvist at vende tilbage til den normale ordning, der er fastlagt i aftalerne for tekstilprodukter, dog under forudsætning af, at der ikke forekommer dumping,

— fastlæggelse af effektive procedurer for permanente samråd med partnerlandene for at forhindre, at der opstår nye kriser inden for visse følsomme sektorer.

17. Det skal her understreges, at industrisamarbejdet (jf. nedenstående) ikke blot er af betydning for handelspolitikken, men også som drivkraft for middelhavstredjelandenes økonomiske udvikling.

Landbrugsaspektet

18. Fællesskabets udvidelse kan først og fremmest ændre visse middelhavslandes handel med Fællesskabet kraftigt, da fællesskabspræferencen vil fremme afsætningen af produkter fra de nye medlemsstater.

19. Udvalget mener, at man for øjeblikket bør søge at undgå en pludselig mindskelse af middelhavslandenes eksport, da disse har et vitalt behov for den valutaintjening, de opnår herved.

20. Fællesskabet bør gradvist give de nye medlemsstater fordelene ved den fælles landbrugspolitik, og disse bør gradvist påtage sig de dermed forbundne byrder. De skal også sideløbende hermed acceptere Fællesskabets forpligtelser over for tredjelande, især udviklingslandene og herunder også middelhavslandene.

21. Derfor godkender Udvalget i princippet Kommissionens forslag om for en kort periode at sikre de pågældende produkter mulighed for reel adgang til EF-markedet. Skulle dette nødvendiggøre en lempelse af den fælles landbrugspolitik beskyttelsesmekanismer samt fastsættelsen af lofter, bør dette kun ske efter samråd med partnerlandene og de direkte berørte kredse.

22. Dog bør den solidaritet, som Fællesskabet med rimelighed skylder disse lande i vanskeligheder, ikke praktiseres til skade for landbrugsproducenterne i den sydlige del af Fællesskabet, hvis alvorlige problemer er velkendte. Solidariteten bør finde udtryk gennem en ligelig byrdefordeling blandt alle Fællesskabets medlemslande.

23. Udvalget mener, at Kommissionen snarest muligt bør udarbejde konkrete forslag, hvori man søger at finde frem til:

- konsekvenserne af importen fra middelhavstredjelands lande for det udvidede Fællesskabs produktionsmålsætninger,
- de udgifter, dette vil betyde for Landbrugsfondens garantisektion på den ene side og udviklingspolitikken på den anden.

I denne forbindelse skal der tages hensyn til nedenstående bemærkninger.

24. Udvalget tvivler på effektiviteten af den foreslåede ordning for visse *frugter og grønsager*. Den indeksering af referenceprisen, der blev indført i november 1983, kan i realiteten true middelhavsprodukternes reelle adgang til EF-markedet, og dermed inden for kort tid resultere i et fald i eksporten fra middelhavstredjelands lande. Den gennemsnitlige eksport af traditionelle varer i de sidste fem år vil under alle omstændigheder blive beregnet på dette nye grundlag og vil mindske Fællesskabets forpligtelser.

24.1. Udvalget mener derfor, at det ville være hensigtsmæssigt at hjælpe de berørte sektorer og regioner ved at indføre støtteforanstaltninger til diversificering af produktionen, bestræbelser på en bedre sæsonmæssig komplementaritet mellem middelhavstredjelands landenes og EF-producenternes udbud samt skabelse af en procedure for samråd mellem partnerlandene i middelhavsområdet for at opnå en bedre produktionsdisciplin ud fra det interne markeds krav.

25. Udvalget godkender Kommissionens foranstaltninger inden for *vinsektoren*, som går ud på at anvende middelhavspolitikken til at opnå en kvalitetsforbedring på dette område. Men det understreger, at de af Kommissionen foreslåede foranstaltninger (eksporten af kvalitetsvine på flasker skal gradvis erstatte eksporten af uaftappet bordvin) kan vise sig ikke at yde tilstrækkelig kompensation til de middelhavstredjelands lande, der berøres af udvidelsen. Det foreslår således, at man overvejer muligheden for at hjælpe vinsektoren, ikke blot når vinen tappes på flasker, men også i omsætningsleddet ved afsætning på tredjelands markeder (producenter, kooperativer, salg). Det kan eventuelt også blive nødvendigt at indføre foranstaltninger i lighed med dem, der er anført i det foregående punkt for frugt og grønsager.

26. For De Ti udgør *olivenolie* allerede et væsentligt problem, som blive forværret yderligere efter udvidelsen. Det vil blive meget vanskeligt at finde EF-aftagere af den yderligere produktion, som udvidelsen vil resul-

tere i, også selv om EF's grænser blev lukket for import fra tredjelands lande, hvilket naturligvis er utænkeligt.

26.1. Udvalget godkender derfor de indrømmelser, Kommissionen har foreslået inden for denne sektor, nemlig et garanteret køb af en gradvis faldende andel af de mængder, Tunesien traditionelt eksporterer til Fællesskabet, kombineret med støtte til landets eget forbrug og forbruget i selve EF.

26.2. Udvalget understreger i denne sammenhæng behovet for foranstaltninger inden for det industrielle samarbejde for at øge middelhavstredjelands landenes købekraft, således at man kan stimulere det lokale forbrug af dette produkt, som harmonerer udmærket med de lokale vaner.

26.3. Efter Udvalgets opfattelse bør Fællesskabet med tiden fastlægge en ægte produktions- og prisstabiliseringspolitik for olivenolie (identificering af markederne, også i tredjelands lande, afsætning). Middelhavstredjelands landenes produktion skal indtage en forud fastsat placering heri; de produktionskvoter, der hvert år tildeles tredjelands lande, bør være underlagt en produktionsdisciplin, som Fællesskabet og de berørte tredjelands lande fastlægger indbyrdes.

26.4. Udvalget understreger oliventræernes økologiske rolle i visse regioner i middelhavsområdet, hvor de er et effektivt og uerstatteligt værn imod ørkendannelsen.

27. Hvad angår udgifterne for det udvidede Fællesskab til de foreslåede hasteforanstaltninger til fremme af middelhavstredjelands landenes traditionelle landbrugs-eksport til EF, ønsker Udvalget at påpege, at middelhavstredjelands landenes eksport er forholdsvis ringe sammenlignet med den samlede EF-produktion. Kommissionen bør dog nøje opgøre udgifterne ved de foreslåede foranstaltninger og afgøre, hvor længe de bør opretholdes, således at man opnår en styring af landbrugsproduktionen — der ikke er afhængig af en kunstig forsvarsmekanisme — i de middelhavstredjelands lande, der berøres af udvidelsen.

Det sociale aspekt

28. De berørte partnerlandene har udtrykt betænkeligheder ved den skæbne, der er migrantarbejdere fra disse lande til del i Fællesskabet, og dette foranlediger Udvalget til at understrege betydningen af det bidrag, som især migrantarbejdere fra middelhavstredjelands lande har ydet til Fællesskabets udvikling.

29. Udvalget er modstander af enhver form for diskriminering og racisme og er enig med Kommissionen i, at Rådet selv bør fordømme dette.

30. Udvalget beklager, at otte år efter indgåelsen af samarbejdsaftaler mellem EF og flere middelhavstredjelande — i dette tilfælde de tre Maghreb-lande — er kapitlet vedrørende samarbejde om arbejdskraften endnu ikke blevet gennemført. Det opfordrer Ministerrådet til snarest at give sin bemyndigelse til, at samarbejdsrådene, hvis eksistens er hjemlet i disse aftaler, kan fastlægge de nødvendige bestemmelser til sikring af iværksættelsen af det, der blev fastlagt i 1976, specielt hvad angår social sikring.

31. Under henvisning til Udvalgets udtalelse af 25. oktober 1984 om vandrende arbejdstagere⁽¹⁾, og på trods af de hermed forbundne vanskeligheder støtter Udvalget Kommissionens forslag om, at de påtænkte og gennemførte foranstaltninger på bilateralt plan skal koordineres på EF-plan, således at sigtet med dette samarbejde bliver, enten at de migranter, der fortsat ønsker at opholde sig i værtslandet, integreres bedre i dette lands økonomiske og sociale system, eller at de arbejdstagere, der ønsker at vende tilbage til hjemlandet, hjælpes til at overvinde de vanskeligheder, dette indebærer. Alle tvungne og systematiske bestræbelser på at bringe arbejdstagerne tilbage til hjemlandet bør udelukkes.

31.1. Udvalget ønsker, at man fortsætter og udbygger de forsøg, man har gjort i visse medlemsstater med uddannelse og integration af migrantarbejdere.

31.2. Med speciel henvisning til punkt 3.3. i den nævnte udtalelse af 25. oktober om »Muligheder for reintegrations« ønsker Udvalget, at dette sker i nøje samarbejde med oprindelseslandet og i tilknytning til dette lands beskæftigelsespolitik.

32. Fællesskabet og især Socialfonden bør — i samarbejde med oprindelseslandet og EF-værtslandet — yde væsentlig støtte til uddannelsesprogrammer til fordel for de pågældende arbejdstagere, hvad enten de ønsker at integrere sig i Fællesskabet eller planlægger at søge erhvervsarbejde i deres oprindelsesland. De små og mellemstore virksomheders og kooperativernes rolle bør i denne forbindelse understreges.

33. Hvad angår udviklingsbistanden over for middelhavstredjelandene, understreger Udvalget nødvendigheden af, at samtlige partnerlande (EF og tredjelande) forpligter sig til at respektere bestemmelserne i ILO-konventionerne (især konvention nr. 97 og 143). Udvalget lægger her ganske særlig vægt på:

- ikke-diskriminering mellem arbejdstagere på grundlag af oprindelse, nationalitet, race, religion eller politisk overbevisning
- overholdelse af organisationsretten
- anerkendelse af fagforeningernes ret til at indgå aftaler om arbejdsvilkår

- sikkerhed på arbejdspladsen, jobsikkerhed (social sikring osv.)
- overholdelse af de inden for ILO fastlagte minimumsnormer for arbejdsvilkår samt menneskerettighederne
- fælles foranstaltninger imod illegal beskæftigelse, illegal vandring og ulovlig formidling af arbejdskraft.

Samarbejdet med landene i middelhavsområdet

34. De alvorlige økonomiske og sociale skævheder mellem og i middelhavslandene viser behovet for samarbejdspolitikker, der vil gøre det muligt at afhjælpe sådanne skævheder eller i det mindste mindske dem og gøre dem tålelige. Ikke blot EF-medlemsstaterne men også de mest avancerede middelhavstredjelande, som råder over flere materielle og menneskelige ressourcer, skal føre en sådan samarbejdspolitik. Det er derfor nødvendigt, at EF fremmer syd/syd-samarbejdet i middelhavsområdet.

35. En stadig større økonomisk komplementaritet mellem middelhavstredjelandene indbyrdes — ud over komplementariteten med EF — vil virke som en reel og effektiv drivende kraft bag freden og stabiliteten i denne region.

Videnskabeligt og teknologisk samarbejde

36. Udvalget tilslutter sig Kommissionens forslag om, at de prioriterede områder inden for det videnskabelige og tekniske samarbejde bør være medicin, energi, miljø, information og uddannelse. Udvalget mener dog, at man bør koncentrere sig om at finde »original« teknologi, der er tilpasset de særlige klimatiske, miljø- og samfundsmæssige vilkår, der er fremherskende i middelhavsområdet. Det udvidede Fællesskabs middelhavsregioner (Syditalien, Spanien, Grækenland osv.) kunne fungere som »privilegerede laboratorier« for udvikling og afprøvning af sådan ny teknologi.

36.1. Visse lande i middelhavsområdet råder over teknologi, der er tilpasset regionen. Fællesskabet kunne bistå dem med den praktiske anvendelse.

Landbrugssamarbejde

37. Man bør tilskynde initiativer, der sætter middelhavslandene i stand til at opnå en større selvforsyningsgrad med levnedsmidler, især ved at EF-levnedsmiddelvirksomheder, der er villige til at levere den teknologi, som er afstemt efter de lokale behov, foretager investeringer.

(¹) EFT nr. C 343 af 24. 12. 1984.

Industrielt samarbejde

38. Det industrielle samarbejde er væsentligt af især fire grunde:

- a) Det skal sikre, at mineralforekomsterne og de basale landbrugsprodukter udnyttes på stedet.
- b) Det skal opveje faldet i beskæftigelsen inden for landbruget, som følge af rationaliseringsbestrebelse her gennem skabelsen af nye arbejdspladser inden for den sekundære sektor.
- c) Det bør fremme en industriel udvikling, der i højere grad imødekommer middelhavstredjelandenes hjemmemarkedsbehov og ikke gør dem for afhængig af eksportmulighederne, især til Fællesskabet.
- d) Det bør gøre de pågældende landes produksmensætning mere komplementære i forhold til deres traditionelle leverandører af industrivarer.

38.1. Både i produktions- såvel som i afsætningsleddet er det væsentligt at etablere »joint ventures« mellem EF-virksomheder og virksomheder i middelhavsområdet, især små og mellemstore virksomheder og kooperativer. Middelhavstredjelandene bør bidrage hertil ved at forbedre klimaet for EF-investeringer.

38.2. EF-medlemsstaterne kunne gøre det lettere at indgå disse joint ventures, hvis de harmoniserede deres bestemmelser over for de forskellige middelhavstredjelande og søgte at overvinde eventuelle politiske hindringer.

Multilateralt samarbejde

39. Kommissionen henstiller, at de økonomiske beslutningstagere regelmæssigt træffer samordnede foranstaltninger for at undgå overskudsproduktion især af »følsomme industri- og landbrugsprodukter«, hvilket Udvalget kan tilslutte sig. Hvis målet er udstrakt udnyttelse af de eksisterende og potentielle naturlige og menneskelige ressourcer i middelhavslanene, da bør man både øve indflydelse på udbuddet af middelhavsprodukter (gennem produktionsforbedringer) og

efterspørgslen (ved at øge forbruget heraf og forbedre afsætningsmulighederne i tredjelande).

Finansielt samarbejde

40. Udvalget konstaterer, at Kommissionens forslag afspejler de aktuelle økonomiske vanskeligheder i EF. Private EF-virksomheders investeringer i middelhavstredjelande, især inden for områder som levnedsmiddelforarbejdning, medicinsk og farmaceutisk udstyr, udnyttelse af naturlige og turistmæssige ressourcer osv., hvilket er strategisk vigtige områder i forbindelse med udviklingssamarbejdet, kunne spille en yderst positiv rolle for de berørte befolkningers økonomi og levestandard. Dette kunne også virke som et boldværk imod konkurrencen fra amerikanske og japanske multinationale selskaber på disse markeder.

Konklusion

41. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at den indbyrdes afhængighed mellem middelhavslanene og Fællesskabets økonomier nødvendiggør, at sidstnævnte erkender situationen og hurtigt træffer beslutninger, der resulterer både i Spaniens og Portugals medlemskab af EF og konsolideringen af handelsforbindelserne og andre former for samarbejde med middelhavslanene. Dette kræver en rammeaftale, hvori man søger at sikre de berørte partnerlandes afsætningsmuligheder, hvilket er nødvendigt for deres udvikling og deres fortsatte køb af varer i Fællesskabet! Udgifterne hertil skal udredes af Fællesskabet, bl.a. for at undgå at kun landbrugerne og især landbrugerne i middelhavsområdet betaler prisen herfor. Denne rammeaftale bør udarbejdes i samråd med ansøgerlandene, før de nuværende tiltrædelsesforhandlinger med EF afsluttes. Dette bør dog på ingen må forhale disse.

42. Sluttelig håber Udvalget at kunne vende tilbage til forbindelserne med middelhavstredjelandene i sammenhæng med udvidelsen for mere indgående at analysere de særlige problemer, der rejser sig for visse lande, for hele middelhavsområdet og for Fællesskabet.

Bruxelles, den 31. januar 1985.

Gerd MUHR

*Formand for
Det økonomiske og sociale Udvalg*

BILAG

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Forkastet ændringsforslag

Følgende ændringsforslag til udtalelsen fra Afdelingen for forbindelser med tredjelande, der blev indgivet i henhold til forretningsordenens bestemmelser, forkastedes af Udvalget under forhandlingerne.

Følgende indsættes som nyt punkt 40 :

•For at undgå at vække falske forhåbninger blandt middelhavslændene med hensyn til rækkevidden af en sådan lovgivning er det efter Udvalgets opfattelse nødvendigt at henlede forhandlingsparternes opmærksomhed på, at Det europæiske Fællesskab er underlagt begrænsninger i sin handlefrihed, også ud over hvad der vil resultere af den forestående udvidelse med Portugal og Spanien. Disse begrænsninger beror på den fælles landbrugspolitik og på faktorer som den stramme budgetforvaltning, de begrænsede finansressourcer og handelsmæssige forpligtelser over for ikke-medlemslande.

Resultatet af afstemningen

Stemmer for : 4, Stemmer imod : 49, Hverken for eller imod : 24.

Udtalelse om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem : En fælles ordning for visse goder, der definitivt er belastet med merværdiafgift, og som en endelig forbruger i en medlemsstat indfører fra en anden medlemsstat

(85/C 87/07)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 7. august 1984 under henvisning til EØF-traktatens artikel 100 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det nævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Afdelingen for økonomiske og finansielle anliggender, som udpegede Luigi Della Croce til ordfører. Afdelingen vedtog sin udtalelse den 22. januar 1985.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 223. plenarforsamling, den 30. januar 1985, uden stemmer imod og med 1 stemme hverken for eller imod, følgende udtalelse :

1. Generelle betragtninger

Kommissionens forslag til 16. momsdirektiv er et led i harmoniseringen af merværdiafgiftssystemerne.

Forslaget supplerer det 6. momsdirektiv og Domstolens retspraksis.

I det 16. momsdirektiv foreslås dobbeltbeskatningen afskaffet, hvorved situationen forbedres for private,

som erhverver brugte ting i en anden medlemsstat, og for personer, som flytter fra én medlemsstat til en anden.

Udvalget glæder sig over dette forslag, som ganske givet vil forbedre handelen inden for Fællesskabet og mobiliteten mellem medlemsstaterne, og det anmoder Kommissionen om at fortsætte sine bestræbelser med henblik på at forbedre det foreslåede direktiv på grundlag af de indvundne erfaringer.